

23.09.2021 13:12:56

Projekt VZ-TRAJNOST (LAS v objemu sonca)

Predstavitev Goriške razvojne regije, območja LAS v objemu sonca in občine Renče – Vogrsko

Glavni cilj projekta LAS v objemu sonca »Z znanjem do trajnostne prihodnosti naravnih virov (VZ-TRAJNOST)«, sofinanciranega s strani Evropske unije iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republike Slovenije (Ministerstvo za kmetijstvo, LAS V OBJEMU SONCA), je spodbujanje in ohranjanje okolja in narave na območju občine Renče-Vogrsko ter posledično na širšem območju LAS V OBJEMU SONCA.

LAS V OBJEMU SONCA (v nadaljevanju LAS) je bil ustanovljen s skupnim ciljem uresničevanja lokalnih razvojnih potreb in doseganja zastavljenih ciljev, ki jih je opredelil v Strategiji lokalnega razvoja (SLR). Ta deluje kot pogodbeno partnerstvo javnih in zasebnih subjektov na območju petih goriških občin. Območje Mestne občine Nova Gorica, občine Brda, občine Miren-Kostanjevica, občine Renče-Vogrsko in občine Šempeter-Vrtojba. LAS pridobiva sredstva za uresničitev ciljev SLR iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Evropskega sklada za regionalni razvoj. S kombinacijo različnih virov financiranja preko pristopa CLLD je LAS omogočena izvedba celovitih in kompleksnejših operacij (projektov), ki niso strogo omejene na podeželska območja, ampak vključujejo tudi urbana naselja.

Predstavitev Goriške razvojne regije, območja LAS v objemu sonca in občine Renče – Vogrsko

Severno Primorska (Goriška) razvojna regija (v nadaljevanju regija) leži na zahodni meji Republike Slovenije z Italijo. Skupaj z Gorenjsko regijo na severu, Obalno-kraško regijo na jugu ter Osrednjeslovensko regijo na vzhodu sestavlja Kohezijsko regijo Zahodna Slovenija (v nadaljevanju KRZS). Obsega območje Julijskih Alp, porečje reke Soče z Idrijco in Vipavo ter Vipavsko dolino. Na območju regije in sicer v njenem severnem delu, leži edini nacionalni park v Sloveniji, to je Triglavski narodni park, ki sega tudi na območje Gorenjske regije.

V regiji je v letu 2019 živel 117.616 prebivalcev, kar je 5,7 odstotkov prebivalcev Slovenije, med katerimi je bilo 59.159 oseb moškega spola in 58.457 oseb ženskega spola (SUR5).

Regija meri 2.325 km², kar predstavlja 11,5 odstotkov površine Slovenije. Gostota naseljenosti v regiji je bila 50,6 prebivalcev na kvadratni kilometer, kar jo uvršča med regije z najnižjo gostoto naseljenosti (SUR5).

Goriška regija je razdeljena na 4 subregije: Zgornje Posočje, Idrijsko-Cerkljansko subregijo, Goriško subregijo ter Zgornje Vipavsko dolino in vključuje 13 občin: Ajdovščina, Bovec, Brda, Cerklje, Idrija, Kanal, Kobarid, Miren-Kostanjevica, Nova Gorica, Renče-Vogrsko, Šempeter-Vrtojba, Tolmin in Vipava.

Območje LAS se nahaja v Zahodni kohezijski regiji in leži na območju Severne Primorske (Goriške razvojne) regije (v nadaljevanju Goriška regija) med Triglavom in Krasom ter med notranjskimi hribi in Benečijo, ki se spušča v Padsko nižino. Regija leži v celoti v porečju reke Soče z Idrijco in Vipavo. Na zahodu meji z Italijo – z videmsko in goriško pokrajino, na vzhodu z osrednjeslovensko regijo, na jugu z notranjsko-kraško in z obalno-kraško regijo in na severu z gorenjsko regijo. Goriška regija je razdeljena na štiri subregije, ki se teritorialno prekrivajo z upravno delitvijo na upravne enote Ajdovščina, Idrija, Nova Gorica in Tolmin. Na severu se razprostira Zgornje Posočje (z občinami Bovec, Tolmin in Kobarid), na vzhodu Idrijsko-Cerkljanska subregija (z občinami Idrija in Cerklje), na zahodu Goriška subregija (z občinami Brda, Kanal ob Soči, Miren-Kostanjevica, Šempeter-Vrtojba, Renče-Vogrsko ter Mestno občino Nova Gorica), na jugu se Goriška razvojna regija zaključuje s subregijo Zgornje Vipavske doline (z občinama Ajdovščino in Vipavo).

Območje LAS obsega območje 5-ih občin: Mestna občina Nova Gorica ter občin Brda, Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko in Šempeter-Vrtojba. Območje sestavlja 112 naselij in meri 458,7 km². Mestna občina Nova Gorica predstavlja

kar 61 % površine LAS območja (SURs, 2021).

Območje LAS V OBJEMU SONCA leži na območju Upravne enote Nova Gorica in pokriva skoraj celotno njeno območje z izjemo Občine Kanal ob Soči. V programskem obdobju 2007-2013 je na tem območju deloval LAS jugozahodnega dela Severne Primorske, iz katerega je bilo izvzeto območje višinskega dela Mestne občine Nova Gorica, ki pa je po novem vključeno v obstoječi LAS. Za območje je značilna pretežno gričevnata pokrajina, ki postopoma prehaja v ravninski del oziroma z vključitvijo Trnovske in Banjske planote v višinskega.

Glede na naravne pogoje za kmetovanje lahko območje označimo kot območje z ugodnimi naravnimi razmerami za kmetovanje, razen višjih predelov Goriških Brd ter Trnovske in Banjske planote in manjšega dela Krasa v Občini Miren-Kostanjevica. Na območju je zato uveljavljen tudi podoben način gospodarjenja z zemljo in s prostorom. Vinogradništvo je najpomembnejša kmetijska panoga z najdaljšo tradicijo. Izrednega pomena so tudi sadjarstvo, poljedelstvo in vrtnarska pridelava. V zadnjih letih se na nekaterih predelih razširja gojenje novih kultur – kot na primer oljk, sivke in zelišč. Vse večje pa je tudi zanimanje za ekološko kmetovanje. Območje LAS V OBJEMU SONCA je tako zaokrožena socialno geografska celota, ki temelji na skupnih gospodarskih, kulturnih, naravnih in zgodovinskih značilnostih, o katerih priča tudi dejstvo, da so bile vse občine vključene v LAS še v 90-ih letih del iste – novogoriške občine.

Posebej obravnavana, kot ena izmed občin LAS-a, bo občina Renče – Vogrsko, ki tudi sodeluje v projektu VZTRAJNOST kot projektni partner. Občina Renče – Vogrsko, je nastala 1. marca 2006 ter obsega tri krajevne skupnosti: Renče, Vogrsko in Bukovica – Volčja Draga ter meji na občine Miren – Kostanjevica, Šempeter – Vrtojba in Mestno občino Nova Gorica. Krajevna skupnost Renče obsega naselja Dombrava, Oševljek, Renče; ostala naselja pa so Bukovica, Volčja Draga, povezane v eno krajevno skupnost in Vogrsko, ki je samostojna krajevna skupnost. Občina ima 5.025 prebivalcev (SURs, 2021) z gostoto poseljenosti 80 prebivalcev/km² ter meri 63 km², kar predstavlja 14 % površine območja LAS.

To je manjša podeželska občina, ki leži v spodnji Vipavski dolini. Med Trnovsko planoto na severu in Kraško planoto na jugu, njene meje oblikujejo trije pomembni vodotoki; potok Lijak, reka Vipava in akumulacijsko jezero Vogršček. Zemlja je na tem območju rodovitna, zaradi ugodnih klimatskih pogojev in pridnih rok pa so pridelki in izdelki iz tega območja poznani daleč naokrog. Tu uspevajo vsem znane vipavske breskve in češnje, naši kraji so poznani po odličnih zlatih jabolkih – kakijih, pomemben položaj imata tudi zelenjadarstvo in vrtnarstvo. Pohvalimo se lahko tudi z bogato tradicijo vinarstva in vinogradništva. Čeprav majhna a kljub temu bogata, se občina Renče – Vogrsko lahko pohvali s številnimi naravnimi in kulturnimi znamenitostmi, med katere zagotovo štejemo bogato arhitekturno dediščino tukajšnjih dvorcev in cerkva, staro tradicijo opekarniške in zidarske obrti, ki izvira že iz časa antike, sledove, ki je v teh krajih zapustila 1. in 2. svetovna vojna, zaščitena naravna območja Nature 2000, urejene pohodniške in konjeniške poti in pester spekter kulturnih, etnoloških in zabavnih prireditev, ki v ta prostor privablja številne obiskovalce. (Občina RV, 2021)

Na področju razvoja gospodarskih in industrijskih con Občina Renče-Vogrsko skrbi za uravnotežen in z gospodarsko javno infrastrukturo podprt koncept razvoja teh con, ki predstavljajo enega ključnih nosilcev gospodarskega razvoja občine. Proizvodne dejavnosti so omejene na območje gospodarskih in industrijskih con, v omejenem obsegu pa tudi na območja, kjer je dovoljena kombinacija stanovanjske gradnje in manjših obrtnih dejavnosti. V občinskem planu je tudi predvideno urejanje in opremljenost občine s štirimi poslovnimi conami (PC Volčja Draga, PC Vogrsko, PC Dobrava in PC Goriške opekarne). (Osnutek Strategije razvoja občine Renče Vogrsko 2022-2027)

Področje turizma v občini Renče-Vogrsko ima še številne neizkoriščene priložnosti, predvsem na ravni validacije naravne in kulturne dediščine ter športnega turizma. Intenzivno se urejajo pohodniške konjeniške poti ter druge tematske poti kot so kolesarske, tekaške, zgodovinske in poučne poti. Organizatorji dogodkov ponujajo pester spekter kulturnih, etnoloških in zabavnih prireditev, ki v ta prostor privablja številne domačine, obiskovalce in turiste. Občina se usmerja predvsem v razvoj gospodarstva in turizma, kar je razvidno iz petih prioritet občine v osnutku Strategije razvoja občine za leto 2022-2027 (Prioritete: Pametna občina – razvoj gospodarstva, turizma, kmetijstva / podeželja – digitalizacija, inovativnost; Zelena občina – razvoj odgovornega turizma, kmetijstva, okolja – OVE; Povezana občina – trajnostna mobilnost, cestna infrastruktura, okolje in prostor – kanalizacijsko omrežje, čistilne naprave, vodovodno omrežje; Socialna občina – leto 2022 bo leto mladih, starejši, ranljive skupine, občina prijazna invalidom; Občina bliže občanom- manjši projekti, lokalne pobude, digitalizacija javne uprave). Turizem v Občini Renče-Vogrsko ima še veliko razvojnih potencialov. Območje občine je podeželsko območje z umirjenim naravnim okoljem, a po drugi strani z

dobrimi prometnimi povezavami. V občini so zelo aktivna društva, ki z organizacijo že tradicionalnih prireditev in dogodkov pripomorejo k bolj razgibanemu dogajanju. Občina Renče-Vogrsko je v letu 2021 pridobila znak »Slovenia Green Destination« v okviru Zelene sheme slovenskega turizma. (Osnutek Strategije razvoja občine Renče Vogrsko 2022-2027)

(če ni drugače navedeno, so podatki povzeti po Osnutku RRP 2021-2027 (2020), SURS (2021) in Strategije lokalnega razvoja za Lokalno akcijsko skupino v objemu sonca (2016).)

Vas zanima več? Pišite nam na naslednji e-mail: suzana.vidmar.kovsca@golea.si

Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija

